

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	44-254-04-5
Дата	17 / 01 2022 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ**

49
16 X

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И
ФИНАНСИ
Г-Н ЛЮБОМИР КАРИМАНСКИ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасям предложение за изменение и допълнение на Законопроект за удължаване до 31 март 2022 г. на действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2021 г., № 47-102-01-12, внесен от Министерския съвет на 23.12.2021 г., както следва:

1. В наименованието на закона думите „удължаване до 31 март 2022 г. на действието“ се заменят с „прилагане“

2. В чл. 1:

а) в т. 1 думите „продължават да“ да отпаднат, а думата „правилото на чл. 79“ се заменя с „разпоредбите на чл. 79 и чл. 99“;

б) точка 2 да отпадне;

в) досегашната т. 3 става т. 2;

г) досегашната т. 4 става т. 3 и се изменя така:

„3. максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети, и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, са в размер не повече от 25 на сто от годишните размери за съответния показател, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. Показателите по изречение първо са в рамките на съответния годишен показател по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет по държавния бюджет за 2022 година“;

д) досегашната т. 5 става т. 4 и се изменя така:

„т. 4. Министерският съвет може да увеличава максималните размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети, и максималните размери на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет, над размерите по т. 3 до размера на средствата, за които са ползвани сметки за чужди средства в изпълнение на актове на Министерския съвет от предходни години, както и до размера на разходите, свързани с мерки за борба с пандемията от COVID – 19, компенсация на високите цени на електрическата енергия и природния газ и в изпълнение на приети от Народното събрание инвестиционни проекти.“;

е) досегашната т. 6 става т. 5 и думата „изплащат“ се заменя с „осигуряват“ и думите „ежемесечния лимит“ се заменят с „ежемесечните лимити“.

ж) точка 7 да отпадне, тъй като е отразена на систематичното й място в преходните и заключителните разпоредби.

3. В чл. 2 думите „продължават да“ да отпаднат, а думата „правилата“ се заменя с „разпоредбите“;

4. В чл. 3 думите „продължава да“ да отпаднат, а думата „правилата“ се заменя с „разпоредбите“;

5. Наименованието на подразделението се изменя така: „Преходни и заключителни разпоредби“;

6. Създават се нови § 1, 2, 3 и 4:

„§ 1. (1) За месеците януари, февруари и март 2022 г. към пенсиите се изплаща сума, представляваща разликата между:

1. сумата от месечния размер на пенсията или месечния сбор от пенсиите, преизчислени на основание §7е от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване, заедно с добавките и компенсациите, включително и с допълнителната сума от 60 лв., изплащана на основание Постановление № 479 на Министерския съвет от 30.12.2021 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. и сумата от месечния размер на пенсията или месечния сбор от пенсиите за месец декември 2021 г. преди преизчисляването, заедно с добавките и компенсациите, включително и с допълнителната сума от 120 лв., изплащана на основание § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г.;

2. сумата от месечния размер на пенсията или месечния сбор от

пенсиите, определени от 25 декември 2021 г. в съответствие с Постановление № 451 на Министерския съвет от 22.12.2021 г. за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост заедно с добавките и компенсациите, включително и с допълнителната сума от 60 лв., изплащана на основание Постановление № 479 на МС от 30.12.2021 г. за одобряване на допълнителен трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г. и сумата от месечния размер на пенсията или месечния сбор от пенсиите за месец декември 2021 г., определени до 25 декември 2021 г., заедно с добавките и компенсациите, включително и с допълнителната сума от 120 лв., изплащана на основание §6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2021 г.

(2) При изчисляване на разликата по ал. 1 не се изключват дължимите от пенсионера удържки по наложени върху пенсиите запови по реда на Гражданския процесуален кодекс и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и удържки за възстановяване на неоснователно получени суми за осигурителни плащания, както и средствата за добавката за чужда помощ по чл. 103 от Кодекса за социално осигуряване, които Националният осигурителен институт превежда на Агенцията за социално подпомагане на основание чл. 13, ал. 3 от Закона за личната помощ.

(3) Разликата по ал. 1 се изплаща, когато се дължи на извършеното на основание §7е от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване преизчисляване на пенсиите или на определените размери на пенсиите в съответствие с Постановление № 451 на МС от 22.12.2021 г. за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост.

(4) Разликата в определения съгласно ал. 1 размер се изплаща от Националния осигурителен институт в един и същ размер за всеки от месеците в периода от м. януари до м. март 2022 г. включително.

§ 2. (1) До приемането на Националния план за действие по заетостта през 2022 г., но не по-късно от 31 март 2022 г., може да се сключват договори по програма „Старт на кариерата“ и проект „Красива България“, включени в Националния план за действие по заетостта през 2021 г., и по чл. 43а, 46а, 47, 49, 60а и 63 от Закона за насърчаване на заетостта.

(2) До 31 март 2022 г. договорите по ал. 1 се финансират в размерите, определени с Националния план за действие по заетостта през 2021 г.“

§ 3. До 31 март 2022 г. се прилагат приетите по реда на чл. 45, ал. 31 и 35 от Закона за здравното осигуряване механизми за 2021 г. и сключените по реда на чл. 45, ал. 33 от Закона за здравното осигуряване договори между Националната здравноосигурителна каса и притежателите

на разрешения за употреба или техни упълномощени представители за 2021 г.

§ 4. До 31 март 2022 г. при обявено извънредно положение поради епидемично разпространение на заразни болести по чл. 61, ал. 1 или 3 от Закона за здравето или при обявена извънредна епидемична обстановка поради епидемично разпространение на заразна болест по чл. 61, ал. 1 от Закона за здравето, механизмът по чл. 45, ал. 31 от Закона за здравното осигуряване не се прилага за лекарствените продукти, получени от човешка плазма или от човешка кръв – имуноглобулини, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 и 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, заплащани от Националната здравноосигурителна каса:

1. напълно или частично за домашно лечение на територията на страната;

2. в болничната медицинска помощ извън стойността на оказваните медицински услуги.

7. В § 1, т. 1 се изменя така:

„1. В ал. 1 думите „2021г.“ се заменят с „31 декември 2022 г.“

8. Параграф 2 се изменя така:

„§ 2. В Закона за социалните услуги (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2019 г.; Решение № 9 на Конституционния съд на Република България от 2020 г. - бр. 65 от 2020 г.; изм. и доп., бр. 71 и 110 от 2020 г. и бр. 14 от 2020 г.) в преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В § 36, ал. 1 думите „2021 г.“ се заменят с „2022 г.“.

2. В § 45, т. 1 думите „2021 г.“ се заменят с „2022 г.“.

9. Да се създаде нов § 3:

„§ 3. (1) До 31 март 2022 г. не се заплаща такса за ползване на финансирана от държавния бюджет асистентска подкрепа по чл. 15, т. 10 от Закона за социалните услуги.

(2) Заплатена след 1 януари 2022 г. до обнародването на този закон в Държавен вестник такса за ползване на услуга по ал. 1 се възстановява служебно.“

10. Параграф 3 да отпадне.

11. Параграф 4 се изменя така:

„§ 4. В Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г., изм., бр. 24 и 101 от 2019 г., бр. 28, 44, 67 и 105 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В § 28, т. 3 от преходните и заключителните разпоредби думата „януари“ се заменя с „юли“.

2. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (обн., ДВ, бр. 105 от 2020 г.) се правят следните изменения:

а) в § 21 думите „декември 2021 г.“ се заменят с „март 2022 г.“.

б) в § 22 навсякъде думите „декември 2021 г.“ се заменят с „март 2022 г.“.

в) в § 23 думите „декември 2021 г.“ се заменят с „март 2022 г.“.

г) в § 24 думите „декември 2021 г.“ се заменят с „март 2022 г.“.

д) в § 26 думите „януари 2022 г.“ се заменят с „април 2022 г.“.

12. Създава се нов § 6:

§ 6. В Закона за личната помощ (обн., ДВ, бр. 105 от 2018 г.; изм. и доп. бр. 103 от 2020 г.) § 5 от преходните и заключителните разпоредби думата „януари“ се заменя с „юли“.

МОТИВИ

След среща с ръководството на НСОРБ се постигна съгласие да бъде включен и чл. 99 от ЗДБРБ за 2021 г. С допълнението в чл. 1, т. 1 се предлага правилата на чл. 99 от ЗДБРБ за 2021 г. да продължат да се прилагат до 31 март 2022 г., с цел да се избегнат неблагоприятни последици за общинските бюджети.

Предложени са нови редакции на чл. 1, т. 3 и т. 4 (предишни т. 4 и т. 5), които доразвиват разпоредбите с цел яснота относно годишния размер на съответните показатели по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет и допълване на хипотезите, при които Министерският съвет може да увеличава тези показатели, а именно за разходи, свързани с борба с пандемията от COVID – 19, и изплащане на компенсации за високите цени на електрическата енергия и на природния газ, които също следва да бъдат в рамките на годишните параметри на показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и т. 6 от Закона за публичните финанси.

Предлаганите изменения в чл. 1, т. 6 са от правно-технически характер и са с цел прецизиране на текста на предлаганата разпоредба.

От 25 декември 2021 г. са преизчислени пенсиите за трудова дейност (пенсиите за осигурителен стаж и възраст, пенсиите за инвалидност поради общо заболяване, за трудова злополука и за професионална болест, и наследствените пенсии) на основание разпоредбата на § 7е от преходните и заключителните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване (КСО) с новата, по-висока тежест на осигурителния стаж.

От същата дата, във връзка с Постановление № 451 на МС от 22.12.2021 г. за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост, са повишени размерите на пенсиите, несвързани с трудова дейност (социалната пенсия за старост, социалната пенсия за инвалидност, пенсиите за военна и за гражданска инвалидност и персоналните пенсии). Независимо от това, че в резултат от преизчисляването на трудовите пенсии всяка от тях получи увеличение на размера ѝ и независимо от определянето на нов, по-висок размер на социалната пенсия за старост, през месец януари 2022 г. общата сума, която получиха част от пенсионерите, включваща пенсията и т.нар. Ковид добавка, беше по-малка от тази, която им беше изплатена през м. декември 2021 г. преди увеличаването на размерите на пенсиите. Това е така, тъй като всички пенсионери получиха към пенсиите за м. декември 2021 г. допълнителна сума в размер на 120 лв. (Ковид добавка), а допълнителната сума към пенсиите за м. януари-юни 2022 г. е в размер на 60 лв. В тази връзка всички пенсионери, чийто размер на пенсията е повишен с по-малко от 60 лв. получиха по-малък сбор от пенсията с Ковид добавката през м. януари 2022 г.

През следващите няколко тежки месеци, особено в настоящия момент, когато се отбелязва значителен ръст в цените на електро- и топлоенергията, както и значително повишаване на инфлацията, особено на т.нар. „малка“ потребителска кошница, разходите на всички домакинства са значително повишени. Затова не трябва да се допуска намаляване на доходите на една уязвима част от нашето общество – тази на пенсионерите, за които пенсиите са единствен източник на средства за издръжка.

В тази връзка с новия § 1 се предлага за м. януари, февруари и март 2022 г., когато действа настоящият закон, на всички пенсионери, които през м. януари са получили по-малка обща сума от пенсии плюс Ковид

добавки в сравнение с предходния месец, да бъде изплатена съответната разлика.

Политиката по заетостта се реализира и финансира съгласно Закона за насърчаване на заетостта. Изпълнението на програмите и мерките за насърчаване на заетостта на безработни лица от уязвимите групи на пазара на труда и обучението на работната сила се финансират със средства от държавния бюджет, чийто размер се определя ежегодно в Националния план за действие по заетостта (НПДЗ). Финансирането на НПДЗ се осигурява за всяка календарна година в рамките на определените със Закона за държавния бюджет за съответната година средства за реализиране на активната политика на пазара на труда, като проектът на план се внася за приемане от Министерския съвет в едномесечен срок от обнародването на постановлението на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет. Съгласно нормативните изисквания, до приемането на Закона за държавния бюджет за 2022 г. и на НПДЗ могат да се изпълняват и финансират само разходи по договори по програми и мерки, сключени през предходните години, което ограничава броя на безработни лица, на които може да се осигури субсидирана заетост, и възможностите за финансиране на обучения за повишаване на квалификация на работната сила.

С цел осигуряване на навременна подкрепа за включване в обучение и заетост на безработни лица от уязвими групи на пазара на труда (младежи до 29 години, хора с увреждания, продължително безработни, лица в предпензионна възраст и др.) и за реализиране на проекти със значим социален ефект е необходимо да се регламентира възможността до приемането на Закона за държавния бюджет и НПДЗ за 2022 г., но не по-късно от 31 март 2022 г., да се сключват нови договори по някои програми и мерки, включени в НПДЗ през предходната година. Видовете разходи, които ще се финансират със средства от държавния бюджет по съответните програми и проекти, както и размерите на средствата за покриване на тези разходи ще останат непроменени спрямо 2021 г.

Предложението по новия § 2 предвижда договори при тези условия да се сключват по програма „Старт на кариерата“, проект „Красива България“, за обучение на безработни лица за придобиване ключови компетентности и на професионална квалификация по професии, търсени на пазара на труда, и за реализиране на мерки по чл. 43а, чл. 46а, чл. 47, чл. 49, чл. 60а и чл. 63 от Закона за насърчаване на заетостта.

Финансирането на Програма „Старт на кариерата“ ще осигури възможност за назначаване на младежи до 29 г., завършили висше

образование и без трудов стаж по специалността, които са одобрени за работа в публичната администрация по процедури за подбор, приключили в края на 2021 г.

По Проект „Красива България” е в процес на изпълнение процедура за класиране на проекти за подобряване на обществената и социална среда чрез обучение и последващо наемане на безработни лица в строителни и спомагателни дейности. Финансиране на одобрените проекти ще гарантира навременно стартиране на планираните дейности и реализирането им в рамките на календарната година.

Осигуряването на възможности за повишаване на пригодността за заетост на безработни лица чрез финансиране на обучения за придобиване на умения и на квалификация по професии (чл. 60а и чл.63 от Закона за насърчаване на заетостта), включително чрез дуална форма на професионално обучение (чл. 46а от ЗНЗ), ще допринесе за удовлетворяване на нарастващото търсене на квалифицирана работна сила.

Предвижда се финансиране и на мярката по чл. 43а от ЗНЗ за подкрепена заетост на безработни лица с трайни увреждания или от други групи в неравностойно положение на пазара на труда, започнали работа на несубсидирани работни места за срок, не по-кратък от 12 месеца, както и на мерки за насърчаване на предприемачеството на безработни лица (чл. 47 и чл. 49 от ЗНЗ).

С новия § 3, предвид липсата на приет закон за бюджета на НЗОК за 2022 г. и действащите разпоредби на Закона за здравното осигуряване, се предлага разпоредба, която предвижда до 31 март 2022 г. да се прилагат приетите по реда на чл. 45, ал. 31 и 35 от Закона за здравното осигуряване механизми за 2021 г. и сключените по реда на чл. 45, ал. 33 от Закона за здравното осигуряване договори между Националната здравноосигурителна каса и притежателите на разрешения за употреба или техни упълномощени представители за 2021 г.

С новия § 4 се продължава действието до 31 март 2022 г. на изключението относно прилагането на механизма по чл. 45, ал. 31 от Закона за здравното осигуряване по отношение на лекарствените продукти, получени от човешка плазма или от човешка кръв – имуноглобулини, включени в Позитивния лекарствен списък по чл. 262, ал. 6, т. 1 и 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, заплащани от Националната здравноосигурителна каса напълно или частично за домашно лечение на територията на страната и в болничната медицинска помощ извън стойността на оказваните медицински услуги. Лекарствените продукти, получени от човешка плазма или от човешка кръв –

имуноглобулини през последните години са обект на повишено търсене, което в комбинация с намалените суровини за производството им е предпоставка за недостиг на пазара на имуноглобулини. В тази връзка разходите за суровини, например човешка кръвна плазма, са значително увеличени поради нарастващото заплащане на донорите и повишените мерки за безопасност. Като се имат предвид и условията, причинени от настоящата пандемия, породена от коронавирусната инфекция, възможностите за производство са значително ограничени. Изключването на лекарствените продукти, получени от човешка плазма или от човешка кръв - имуноглобулини от обхвата на механизма, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК до 31 март 2022 г. се предлага с оглед създаване на предпоставки за задоволяване на потребностите на пациентите от тези лекарствени продукти, особено в усложнената обстановка поради развитието на световната пандемия от COVID-19.

С § 3 от Заключителните разпоредби на законопроекта (по вносител) се предлага удължаване до 31 март 2022 г. действието на разпоредбата, съгласно която до 31 декември 2021 г. по чл. 31, т. 1 относно средствата, предназначени за заплащане на отработен час по механизма лична помощ се прилага коефициент 1,2, а не 1,4. Предвид силния социален ефект, който предоставянето на механизма лична помощ има за една изключително уязвима социална група, с най-ниски доходи, подобна мярка би възпрепятствала възможността както за увеличаване доходите от труд на наетите за асистенти лица (преобладаваща част от които са неактивни), така и възможността за водене на по-добър начин на живот на ползвателите на лична помощ, и не на последно място ще бъдат създадени предпоставки за неутрализиране на ефекта от планираните действия за поэтапно повишаване на качеството на този вид подкрепа.

С оглед на горното не би била целесъобразна промяна в Закона за личната помощ (ЗЛП), касаеща редуциране на финансирането по механизма лична помощ и в тази връзка се предлага разпоредбата на § 3 от заключителните разпоредби да бъде отменена. Разходите за прилагане разпоредбите на ЗЛП възлизат на около 19 млн. лв. за периода м. януари-м. март 2022 г. С предложението се гарантира оказването на адекватна подкрепа за най-нуждаещите се лица с увреждания, при това с идентифицирана потребност от интензивна асистентска грижа от страна на органите на медицинската експертиза.

С чл. 3 от внесения от Министерския съвет законопроект е предвидено удължаване на срока на §12 от ПЗР на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса (ЗБНЗОК) за 2021 г., който

урежда реда за финансиране и предоставяне на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия (ПСПСМИ) за хората с увреждания между Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и Агенцията за социално подпомагане. Промяната не е съобразена с последното изменение в Закона за хората с увреждания (ЗХУ), касаещо преминаването на ПСПСМИ от 1 януари 2022 г. изцяло към системата на здравеопазването, в частност НЗОК, Министерство на здравеопазването и Изпълнителна агенция по лекарствата.

Целевата група на хората с увреждания, ползващи ПСПСМИ, обхваща гражданите, за които е от особено значение да получат адекватна и навременна подкрепа. Очакванията на тази уязвима група хора от дълги години са свързани с облекчени процедури и навременни мерки за подкрепа, които не следва да възпрепятстват процеса по финансирането и предоставянето на необходимите им ПСПСМИ.

Във връзка с горното и с цел недопускане на несъответствия в нормативната уредба се предлага нов § 5, с който се синхронизират заложените срокове в относимите разпоредби на ЗХУ и тези в § 12 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2021 г.

По този начин финансирането и предоставянето на ПСПСМИ ще продължи до 31 март 2022 г. по досегашния ред, което ще създаде условия за плавен преход и синхронизиране на подзаконовата нормативна уредба.

Предложен е нов § 6 във връзка с необходимост от синхронизиране на измененията в Закона за хората с увреждания и Закона за личната помощ във връзка с удължаване с половин година на срока за преобразуването на Агенцията за хората с увреждания в Държавна агенция за хората с увреждания.

Вносители:

Любомир Антонов Карчевански
Руми Гечев
Венелин Огнянов Деяков - Анжова
Венко Николов Сабрутеф
Георги Гечев
Георги Свещенски